Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיזעס בלאטס ערשיינט
דריימאל וואכענטליך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג.
אונד ווערט
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעריג 10 גולדן — קר. ע. ו.
האלביעריג 5 גולדן — קר. ע. ו.
פיערטעליעריג 2 גולדן 50 קר. ע. ו.
פיר אויסלאנד
גאנציעריג 11 גולדן — קר. ע. ו.
האלביעריג 5 גולדן 50 קר. ע. ו.
פיערטעליעריג 2 גולדן 75 קר. ע. ו.

אויף דיזער צייטונג קאנן מאן
עדזו מאנ
פ ר ענומ ע ר ן
אויף דיר פיזעטיראצאנס-פרעמיען
פעלנומ מיט דעם עפאסאנגע דעם
פעסטער בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פ ע ס ט
וואצנער בולווארד נומ. 29
וואהין מאן אויך דיא פיזעטיראצי-
אנס-גלדער צו זענדען בעליעבט.

Nr. 134. צוואלפטער יאהרגאנג. פעסט, מאנטאג יט כסליו ה.תרמ"א. Pest, den 22. November 1880.

דיא יודען-אנגעלעגענהייט אים פרייסישען לאנדטאגע.

פאר געסטערן איזט גין דיא אנגעלעגענהייט דער „יודען-העטצעריין אין דייטשלאנד" אים פרייסישען אבגעאר דנעטען-הייזע צור בעשפרעכונג גע-לאנגט, עס ווארדען דיא נאר פיערע אונד גראסע רעדען פיר אונד גיגען דיא „יודען געראלטען. עס איזט איינע איינגעטרומלטע ערשיינונג, דאס מאן אין איינעם שטאאטע, וא דיא יודען שאן עמאנצי-פירט זינד, אבערמאלס גיגען „יודען-פיינדליכקייט צו קעמפפען האט. ווייר האבען וואהל שאן אויך הייער אין אונגארן דען פאלל ערלעבט, דאס נאכדעם דא דיא יודען בערייס זייט 12 אהרען עמאנציפירט זינד, אין אישטרייך מיט זייעם יודען-האסס אי-גען זאלבען לערם מאכען קאנגטע, דאס מאן דען-זעלבען זאגאר אים אונגארישען רייכסטאג בע-שפרעכען מיסטע.— אבער הייר אין אונגארן פאנד אישטייצ נור ווענג אנרעגונג, ווערענד דיא אנ-פיהרער דער יודען-העטצעריין אין דייטשלאנד, שטא-קער אונד טרייטשקע, איינגאר צו גראפען אונדאנג געפינדען האבען, ווייר האבען עס בערייטס צו ווערער-האלטען מאלגען ערוועהנט, דאס אין קרעגעס שטאאט-טע דער גאנצען וועלט זא פיעל יודען-האס הערריש-טע אונד נאך הערריש אלס אין דייטשלאנד. אין שפאנען וואהרדען דיא יודען נור צו איינער גייס-סען צ"ט פערפאלגט. פאר דער פערטרייבונג נאה-מען זיא אין שפאנען איינע בעדייטענדע אונד געאבטעטע שטעללונג אין, זיא וואהרדט דאדע וואהל צולעטצט גערادעט, אבער גיעמאלס פער-אבטעט. נור דיא דייטשען וואהרען אונד זינד עס נאך איממער, וועלכע דיא יודען האססען אונד פעראב-טען. מאן זאגט: דיא דייטשען ליעבען דען אנדעל צו זעהר; זיא וואללען דענזעלבען איפשליעסלך פיר זיך האבען, אונד זיא בעטראכטען דאהער דען יודען, דער זיך עבענפאללס פאציפיסטיש מיט דעם אנדעל בעשפפטיגט. אלס אידרען געפעהר-ליכסטען קאנקורענטען, וועהראלס ביא דען דייט-שען גווייסערמאסען דער גישעפטס-נייד אונד קאנקורענץ-האס גיגען דיא יודען הערריש. וא דעם איך זיא, אונד ווערבען גרינד מאן הייפיג איך אנגיבט, זא פיעל איזט עס גייס, דאס אונטער דען דייטשען אممער איין האס גיגען דיא יודען בעשטעהט: דיא גישיכטע דער איזראעליטען בע-לעהרט אונס הייר בער גענוג, וא דיא יודען אין דייטשלאנד צו לייד, אונד איינצישטעדען האס-טען, אין אינזערעם פאללעטאן, רעטשונג דער יודען ערצעהלטען ווייר פאן גאר פיעלען יודען-פערפאל-גיגען אין דייטשלאנד, גיגען „עלבע דער גוטע ר" אפעלמאנן „ערזענר ווייגען גאנצען לעבענס צו קעמפפען האטטע, אלל דיא בעשולדיגונגען, דיא מאן יא גיגען יודען איפגעבראכט, זינד אין דייטש-לאנד גענטשטאנדען. מאן בעשולדיגטע דאמאלס אין דייטשלאנד דיא יודען, דאס זיא דיא בריגנגען פערגיפ-טעט, האסטען, גישעגנדעט, בריסטען-קינדער גע-מארדעט אונד נאך אנדערע גרייזאמע דינגע בע-גאנגען האבען. „יודען-פיינדליכע מעגגער, וא פפפע פערלאכן אונד איינגעמגגער, מאנגטען עבען נור אין דייטשלאנד איינען גאנאינגטען באדען צור גענאלטונג אירער „יודען-פערפעלטיגען טרייבע פיעדען. דיא „יודען פאן אינגעטען באדען זינד דיא גרעסטען אונד אינערטרעלך צו מאכען אונד אינגעטרעלך צו מאכען אונד אינגעטרעלך צו מאכען אונד אינגע

טעם ווייב צו „ערזינגען". פרילך איזט איך דער ארמען, ביטטער געטרישטען ברוט נישט נור צום זינגען דיא לוסט פערגאנגען, זאנדערן איך דאגא, איינען זאלך הערגעלפעגען „משורר" הייראטהען צו וואללען: אנדערע לאסען זיך „שטאמבילען" אנפערזינגען, דאמיט זיא אין איינגער איינעם באנק-הייזע איך פאלשע „עכסעל איינע טרעזעגר גולדען אויספאפפען. דיעזער „משורר" בעגינט איין גליכעס פערבעבען, אים איינעם עהרליכען אונד בראוון פאטער דיא טאכטער אויסצופאפפען. עס פראגט זיך נון: אב דיעזעס פארגעהען נישט איין נאך שטרעפליכערעס איזט, דיא עס יא מיט דעם פער-בעבען דער צייט-ווייבעריא פערבונדען איזט!

* (פערארטהיילונג וועגען דער טאדטונג זיטש-פערראריס.) אונזערע לעזער ווערדען זיך נאך ערא'ننערן, דאס דער גראף זיטש-פערראריס, גווייזענער שטאאטס-סעקרעטער אים מיניסטעריאם דעם איינערן, אים מאנאטע מאי דיעזעס יאהרעס פאס גראפען שטע-פאן קאראלי אין איינעם דועלל געפאדטעט וואורדע, דער פאלל, דער זייגרעיצט זאפעל אויפזעהען ער-רעגטע. דאס ערסט אם 18-טען דיעזעס פאר דעם פעסטער שטראפגעריכטע צו פערהאנדלונג. דאס אורטהייל לייטעט פיר דען גראפען שטעפאן קאראלי איזט 3 מאנאטע אונד פיר יעדען דער „סעקרעטאר-טען". דיא ביא דיעזעס דועלל היפע לייסטעטען, איזט 3 וואכען שטאאטס-געפענגנס. אללע פער-אורטהיילטען מעלדעטען דיא „אפפעללאציאן", אבער איך דער שטאאטס-אנוואלט אפפעללירטע, דא איהם דיא שטראפע צו גערינג ערשיען. מאן איזט איך דיא ענטשיידונג דעם אבערסטען גע-ריכטהופע אין דיעזער אנגעלעגענהייט יעדר געשאנגט. —

* (דייבער אין דער מאסקע.) אים אראב (מאטמארער קאמיטאט) ווירד בעריכ-טעט: אם 4. נאוועמבער דראנגען פיר מענגער, מיט מאסקען פאר דעם געזיכטע, אין דיא וואהנונג דעם יידישען רעליגיאנס-געבטעריס, נאטעגס איזאר. זיא באגדען פאר אללעס דען אבגעטער, זיינע פרייא אונד זיינען 15 יעהרינען זאהן אן הענדען אונד פיסען, וואר-פען איך דיעזעדבען בעט-יעשע אונד לעגטען איך דיעזען הייפען וואראן אין שיערעס קאנאפעע. דאס דיא ארמען זיך נישט בעיעגען לאנגטען. נון שטעקטען זיא דיא פאר-געפונדענען 500 גולדען צו זיך אונד לעסען דיא לייטע געבונדען צוריק. ערסט מארגענס וואורדען זיא פאן דען נאכבארען אים אירען באנדען בעפרייט. פאן דען רייבערן קאנג-טע ביזהער נאך קיינע שפור גענדעקט יעדען.

נאכטראג.

אין דער דייבסטאגס-זיטצונג פאס 18-טען דיעזעס הועלט הערר שטעפאן פאן ביטטי, דער איינסט מיניסטער-פרעזידענט יאר, איינע רעדע, דיא איינגעס איפזעהען מאכטע. ער זאגטע אונטער אנדערם: „געעהרטעס הויז! איך געדענק צו יע-נען וועגינגען דעפוטירטען, דיא געגענוורטיג אויסער-האלב אללער פארטייען שטעהען! איך בין שאן פאר לענגערער צייט אים דער פארטיא דער געמעסיג-טען לינקען אויסגעטרעטען? אונד ווארום? וויל איינע פעראיינינג צווישען דער ליבעראלען פאר-טיא אונד דער פארטיא דער געמעסיגטען לינקען צו איינער שטארקען רעגיערונגס-פארטיא אנגע-שטרעבט וואורדע. איך וואללטע דא נישט הינדערינד אים וועגע שטעהען אונד צאג מיך אים דער פאר-טיא דער געמעסיגטען לינקען צוריק, דא איך גליב-טע, דאס הערבורך דאס טופא-מיניסטעריאם בע-פעסטיגט אונד דאס לאנד נישט עייגען שיאנקיגען אויסגעזעטצט זיין ווערדע! אונד וואס וואר דאס ערגעבניס? דיא פעראיינינג דער ערייעהנטען פאר-טיען איזט טראגיש מיינגס אויסטרישטעס גיכט צו שטאנדע געקאמען, וואגגען דיא פארטיא דער אויסערסט לינקען מעגליך שטערקער ווירד אונד אינגער דעם פאללע אימער גראסערעס פערטרייען געווינגט. דא מוס דאך גיר דיא רעגיערונגס-פאל-טיק שולד זיין, דאס זיא קיינע גיינע פרייגדע ער-הארט, זאנדערן אים גגעגנטהייל פעלע אנהענ-גער פערלערט. דיא זיך דאנן נאך לעבער דען אויסערסט-לינקען אנשליעסען! איך גליב נישט, דאס דיא רעגיערונג ביא דער אללגעמיגען פער-בישטערונג דעם פאללעס, אנלעסלך דער געבסטען דעפוטירטען-וואהלען נאך איינע מאיאריטעט ער-האלטען ווירד. איך נעהמע דאס באדאוערט אן, גיכט אבער דאס דיא געגעגנטיגע רעגיערונג דאמיט ווירטשאפטען!

מיטא עייזיגע הייעיגע: „געעהרטעס הויז! וועגן הערר ביטטי בעהייפטעט, דאס דיא אויסערסט - לינקע פארטיא טעגליך אן צאהל געווינגט, זא איזט דיעזע בעהייפטונג אין אירר-טהום. אלס איך צור רעגיערונג געלאנגטע צעהל-טע דיעזע פארטיא 160 מיטגליעדער. דייטע איזט דיעלבע בעדייטענד קלייגער. וואהר איזט נור זא פיעל, דאס אין לעטצטער צייט, דיא אויס-סערסט-לינקע איינע מיטגליעדער געוואגנען האט. אונד ווער האט דאראן שולד? דיא געמעסיגטע לינ-קע! זא אפט געמליך אין איינעם וואהלבעזירק אין קאנדידאט דער אויסערסט-לינקען אונד אין קאנדידאט דער רעגיערונגס-פארטיא אויפטראטען, דא בעפאיללטען זיך דיא געמעסיגטען לינקען דען אויסערסט-לינקען צו אינטערשטעצען. דאמיט נור דער רעגיערונגספרייגדליכע קאנדידאט ווירדפאללע! זא עטוואס האט דיא רעגיערונגס-פארטיא נייא גע-טהאן. יעגען אין איינעם וואהל-בעזירק געמליך אין קאנדידאט דער געמעסיגטען לינקען אונד אין קאנדידאט דער אויסערסט-לינקען אויפטראטען, צאגערטען דיא אנהענגער דער רעגיערונג קיינען אינגנבליק. דען געמעסיגטע-לינקען קאנדידאטען צו אינטערשטעצען, דאמיט דיא געפעהרליכע אויס-סערסט-לינקע פארטיא קיינען צו-יואכס ערהאל-טע. דא קאנן יעדער זעהען, דאס נישט דיא רעגיע-רונגס-פארטיא, זאנדערן דיא געמעסיגט-לינקע פארטיא שולד האט, יענן דיא אויסערסט-לינקען היע אונד דא אין נייעס מיטגליעד ערהאלטען! יעגען הערר פאן ביטטי גלויבט, דאס דיא רעגיערונג ביא דען געבסטען דעפוטירטען-וואהלען קיינע מא-יאריטעט ערהאלטען ווירד, זא בריכט ער זיך הייטע הערבער קיין גרייעס האאר וואכסען צו לאסען! ווייר ווערדען אבער אין אינמאל יע-נע מעטעל אנוענדען מיסען, וועלכע הערר ביט-טי, אלס ער מיניסטער-פרעזידענט יואר, אנגעוענ-דעט - אונד ווייר ווערדען דאך דיא מאיאריטעט ערהאלטען!" (לעבהאפטער בייפאלל).

געטעפטסבערעכט.

פעסטער פריעדע.

געטריידע-געשעפטע. פאן וויצצען וואר נעפאסען פעל צו מארקטע געבראכט, דער פערקעהר וואר גוט. 15000 מעטצ' וואורדען פערקעפט.

ווייצען, טהיס- 400 מעטצ' 79,5 קילא 13.50 גולד, 400 מעטצ' 78,5 קילא 13.15 גולד, 100 מעטצ' 78,5 קילא 13.25 גולד, 300 מעטצ' 78,2 קילא 13.15 גולד, 1000 מעטצ' 78, ק', 13.22½ גול, 500 מעטצ' 77, ק' — 13 גול, 200 מעטצ' 77, קילא 12.90 גולד, 100 מעטצ' 76,3 קילא 12.75 גולד. — 100 מעטצ-עגעגעגע 76, קילא 12.65 גולד. — 300 מעטצ' 76, קילא 12.65 גול, 100 מעטצ' 76, ק' 12.60 גולד. — וויטענבוריער 200 מעטצ' 77, ק' 13.02½ גולד, 200 מעטצ' 77,5 קילא 12.65 גולד, 200 מעטצ' 75, קילא 11,75 גולד. (אללעס פער דייא מאנאטס.)

קוקורוץ 5,30—5,40 גול.

וויצען פער פייס-יאהר 12,40—12,35 גול.

מוקורוץ מאנאטס פער מאי-יוני 1881, 6,22½—6,25 גולד. —

האפער פער פייס-יאהר 6,42½ — 6,47½ גולד

פעסטער שלאכטפיעה-מארקט. ביא דע-אם 18-טען ד. מ. הייר אין פעסט אבגעהאלטענען וואכענ-מארקט וואורדען 1364 שטיק גראס- אונד 1908 קליינ-פיעה צו מארקטע געבראכט. דיאאן וואורדען פערקויפט: 33 שטיק שטייערע, פער שטיק פאן 50 — 107 גולדען — 372 אכסען דאס פאאר פאן 190 — 450 גולד, 615 קיהע, דאס פאאר פאן 110—225 גולד. 250 מעלק-קיהע דאס שטיק פאן 75—203 גול. 93 שטיק בייפעל, דאס פאאר צו 155—208 גול, 172 שטיק קערבער, דאס שטיק פאן 8—36 גולד, 1731 שטיק שאפפע דאס פאאר —9—15 גול. פייטש פער 100 קילא: אכסען-פלייש 52—55 גולד. — קוה-פלייש 48 — 50 גולד., קאלב-פלייש 70 — 90 גולד, פפעל-פלייש 44—46 גולד.

ראסטא-צייטונג פאס 17-טען נאוועמבער 1880.

הערמאנגנשטאדט:	84	88	5	36	17
דעמבערג:	48	33	4	71	58
פראג:	90	41	47	6	75

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בר"ר הייז.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכטע וויצען	קוואלטעטע פער הונדערט קילאגראאם	פער הונדערט קילאגראאם
נאדראנגאריש וויצען	— — —	74
„ „	11.70—11.80	75
„ „	11.90—12.—	76
„ „	12.05—12.10	77
„ „	12.15—12.20	78
„ „	12.30—12.40	79
„ „	12.45—12.55	80
פעסטער נאדען	— — —	—
„ „	12.15—12.25	75
„ „	12.35—12.45	76
„ „	12.50—12.55	77
„ „	12.60—12.65	78
„ „	12.70—12.80	79
„ „	12.85—12.90	80
טהיס	— — —	—
„ „	12.40—12.50	75
„ „	12.60—12.70	76
„ „	12.75—12.80	77
„ „	12.90—13.—	78
„ „	13.05—13.10	79
„ „	13.15—13.20	80
וויטענבורגער	12.40—12.50	75
„ „	12.60—12.70	76
„ „	12.75—12.80	77
„ „	12.90—13.—	78
„ „	13.05—13.10	79
„ „	13.15—13.20	80

פרוכטע	קוואלטעטע פר. הונדערט	פער הונדערט קילאגראאם
קאן	72	10.40—10.15
נעדעסע מאלץ	62	—.—
נעדעסע פיטשער	62	6.20—6.40
האפער	40	6.30—6.10
קוקורוץ מאנאטע	75	5.30—5.40
אנדערע	73	5.10—5.20
הירזע	—	6.25—6.—

וויצען	פער אקאטער		—.—
„	„ פיוהאר		12.30
קוקורוץ	„		6.22
נעדעסע	„		—.—
האפער	„		6.42
„	„		—.—
רעסס	„		—.—

באללען-טעהל		פר.	קי.
נוסמער	0	22	50
„	1	21	90
„	2	21	30
דער באללען צו 100 קילאגראאם	3	20	60
	4	20	—
	5	19	—
	6	18	30
	7	17	50
	8	16	—
	8½	14	20

שפרישוס:			
אלטע פעסטער פרעמדענע		36	25
נייע „ „		35	—

קורז-טאבעללע פאס 18. נאוועמבער.

געלד-קורז	קי.	פר.
וולבערהאמפטון	—	100
דיוקאטען	5	61
פעסטערייכישע 8 גולדען נאדלר שטיק (100 פראנקס)	9	36
נאפאלעאנאר	9	36
ווייטשע דייטשנאפאלען	—	58
20 פראנצאזיש	11	57
פאפיערגעלד	1	18

לאזע.	קי.	פר.
1854-ער 4 פרעדעריכס שטאאטסלאז	122	50
1860-ער „ נאנצע	131	—
דייטשע „ האלבע	133	—
1864-ער לאז צו 100 גולדען	173	75
דייטשע „ „ 50 „	171	—
קאלע ווינטערשיינע	28	—
טירקענלאז	14	—
קרעדיטלאז	178	—
קלאוזענבורגער אנגלעהנונגס-לאז צו 40 גולדען	37	50
באדענער אנגלעהנונגס-לאז צו 5 גולדען	194	—
אונגארישער לאז	23	50
רעגלעווישע לאז צו 10 גולדען	16	50
ראדאלפיער לאז „ 20 „	20	—
אלטער לאז „ 40 „	37	—
מאלאזי לאז „ 40 „	36	75
וועכעלי לאז „ 10 „	18	—
מאלטער „ 40 „	49	—
וולאכישער לאז „ 20 „	22	—
סט.-לעונהארד לאז „ 40 „	47	25

לאזע.	קי.	פר.
סאאגולייער לאז צו 20 גולדען	23	50
פרעמדער לאז „ 100 „	126	50
דייטשע „ „ 50 „	67	—
וולאכישער לאז „ 20 „	32	—
וולערערטעלאז „ 20 „	43	—
אונגארישע פרעמדען-לאז צו 100 גולד.	109	40
פרוסיש-וולאכיש	106	75
וויענער לאז	117	—

ווערטה-פאפיערע	קי.	פר.
אונגארישע אלערענטע	107	45
אונגארישע וויטרענגלאסענען	97	90
אונגארישע פרעמדענלאסענען	94	30
שלעסישע-מאנאטע	93	50
וויענערישע	98	50
בוקאשינער	95	50
אונגארישע אייזענבאהן-אללערען	122	75
וויענערישע אונגלעהנונגס-לאז	95	—
פאפיערע דער אונגארישען מארינע צו 5 גולדען	101	25
דער אונגארישען דישפערענצגאס צו 5½ פרעצענט	98	—
דער אונגארישען אללגעמיינען בארען קרעדיט-אנשטאלט צו 5 אונגארישע	99	—
פרעצענט	105	—
דייטשע צו 5 פרעצענט	101	25
דער פעסטער פעסטבאהנבאו	84	50
דער שטאאטס	145	—

Eigenthümer u. verantwortlicher Redacteur: M. Ráth.

Budapest, 1880. — Druck v. M. Ruman, Wattenborbosforard.

אויך מיט גיסמינגען וואַסען אויסגעריסטעט זיין. — אונד אין דיזער בעציִעונג שטעדט פראַנק-רייך אונגעדולך האַהער אלס דייטשלאַנד. — שאַן דיא יודען-אנגעלעגענהייט ליעפערט דיא בעסטען בעווייזע. זיט דער צייט נאַפּאָלעאָן I. איזט דיא גלייכשטעלונג דער יודען אין פראַנקרייך פאַן קיינער זיטע בעקעמפפט וואָרדען. דיא יודען קאָנ-נען אללע וואַפענטליכען אמטער אונד דיא האַכס-טען שטעללען אין דער אַרמעע איינגעהמען. אדאַלף קרעמיעה וואר צוויימאל מיניסטער, אַרגע דאַס אהם עמאנד זיין יודענטהום צום פאַרוואָרפע גע-מאַכט העטטע. איינע דעפעשע אויס פאַריז פאַס 19-טען דיזעס מעלדעט: „דער אבערהס אב ר א-ה אם ל א ו ו ' איזט זאַעבען צום בריגאַדי-גענעראל ערנאַנט וואָרדען. דעזולבע איזט ניכט בלאָס אין יודע פאַס געבורט, זאַנדערן העגנט מיט ליעב אונד זעעלע דער יודישען רעליגיאָן אָ. איך דער גענעראל ל א מ ב ע ר ט, בעפעלהאַבער דער פאַריזער אַרמעע, אונד גענעראל-לייטענאַנט ז ע ע, קאָממאַנדאַנט פאַריז, זיי ' ' '

נאָך דיזער קורצער רעדע הייעלט ווערער הערר הערדענבערט, דער צער ריקשיטסט-פאַרטייאַרט, איינע רעדע, מאַן פּרבטעטע, ער ווערדע ג ע ג ע ן דיא יודען שפּרעכען. דאָר ער שפּראַך נאָכן אינפאָרטייאַש. ער זאָגטע: „אָך געהאַרע וואָהל צו יענער פאַרטייא דער קאָנזערוואַטיוון, וועלכע פאָר יאָהר אונד טאָג ג ע ג ע ן דיא עמאַנציפּאַציאָן דער יודען געוועזען; אָבער אָך וויל דאָס היסטיגע יודען-עמאַנציפּאַציאָנס-געזעטץ רעשפּעקטירען אונד וויטשע נטכט, דאָס עס אין אירגענד אייגעם פּערקוראַצט ווערדע; ווי וואָללען עס אנערקענגען, דאָס עס אונטער דען דייטשען יודען אין בעסערען מענגערן נטכט פעהלע. יאָ, אָך פּיר מיינע פערזאָן קענגע נור בראַיע אונד וויטשע יודען, איינעססען מאַך עס אָך זין, דאָס אינטער דען יודען אָך זאָלבע עקסיסטירען, וועלכע זיך מאַכע איישטיטוגגען צו שולדען קאָמטען לאָסען. נאָמענטליך דיא יודישען צייטונגס-שרייבער, וועלכע אלס פּלאַנאָפען אונד פּרייזינגע געלטען וואָללען, שיפּפען פאָרטוואַהרענד געגען דיא קאַטהאָלישע גייסטליכקייט אונד געגען דיא רעגיערונג. ווי מאָנגען זיא דאָהער פערלאַנגען, דאָס דיא רעגיערונג איהרע מאַכט געגען דיא יודענ-פיינדע אנוועגדע, ווענן זיא זעלבסט דיא רעגיערונגס-מאַכט פערליכטען וואָללען!"

נון ערזאָהב זיך דער בערהמטעסטע דאָקטאָר ווירכאָו, וועלכער פּהרער דער פאָרטשרייטטס-פאַרטייא אין פּרייסען איזט, אונד זאָגטע: „דיא אנטוואָרט דעם מיניסטערס, דאָס ער דאָס פערפאָסמונגס-מעסע אויסגעשפּאַנענע יודענ-עמאַנציפּאַציאָנס-געזעטץ נטכט פעהלגעגען וואָללע, איזט זעהר רישטיג, אָבער דיא וואָרטע דעם מיניסטערס זיינד צו פאָלט אונד טראָקען. דיא האָט שאָן דער אונגאַרישע מיניסטער-פּרעזידענט טיסאָ אים אונגאַרישען ריכסטאָג איינע בעריהמטע אנטוואָרט אין אנגעלעגענהייט דער דאָרטיגען יודענ-העטצע גענעבען, דאָך מוס אָך געשטעהען, דאָס פעהלע ווישע צייטונגס-שרייבער אונד דעפּוטירטע, וועלכע פּיר אללגעמייינע דער דאָרטיגען אונד אנדערע פאָרטשרייטטלר געלטען וואָללען אונד דאָהער פאָרטיפּרעהענד דיא רעגיערונג אנגעגריפּפען דאָהען, זיך דאָס מיספאָלען דער רעגיערונג צוגעגאָנגען — עס איזט זאָגבאָר, דאָס דיעזע פעהלע ווערגער, דיא זאָגטע צו דען יודענפיינדען געהאָרען, דאָך איממער צוגעשטעהען, דאָס דיעזעגיגען יודען, דיא זיא לענגען גיט זונד, וויא זונד אלזאָ דיא שלעכטען? — דיא יודענפיינדע מאַכען אים אללעם דען יודען אייגען פאָרוואָרף; זעלבסט איהר עלעם שפּרעכען נאָך בילדונג, אירהרע גוטע קינדער-ערציעהונג אירהרע אייגען צום פאָרוואָרפע געמאַכט, דיא יודענפיינדע זאָגען: שאָן דיא אבשאַפאַמונג דער יודען דיא אייגע שלעכטע; דאָס אייגענטאָליש-יודישע בלוט, דאָס אין איהרען אדערן ראָללט, איזט אייגמאָל אינפערבעס-סערליך. נון אבער זעהע אָך דיעזע אינטער דען קאָנזעקוענצען דעפּרעסיוען, וועלכע צו גייסטליכען-פאַרטייא געהאָרען אונד יודענפיינדליך זונד, אָך געוויסטע יודען זיצען, פאָן דענען אייגענע זאָגאָר דיא אנפּהרער דער קאָנזערוואַטיוון זונד: מיינען דיא אלזאָ, מיינע הערען, דאָס דיא פאָאר טראַפּפען טיפּוואָסער דיא יודישע אבשאַפאַמונג אונד דאָס בלוט פערבעסערן קאָנען; דיא קאָנען אלזאָ דיא קאָנזערוואַטיוון דיא געוויסטען יודען צו איהרען פּיהרען וועהלען?"

ראָבּיי פּיר דער דעפּוטירטע האָבּרעכט, דער פּרייהער פּיאַנאָ-מיניסטער וואָר, דאָס וואָרט, ער זאָגטע: „אָך בערעיע וואָהל דיא מעיינונג נעגען דיא יודען; אבער וויר האַנדעלט עס זיך נטכט אים אייגע אַלגטיטע, זאָנדערן אום אייגע זאָצאָלע אונד זטטליכע פּראַגע, אבער דיא דער לאַנדטאָג נטכט אים שטאַנדע איזט, אין ערגרעלטגעם אירטהיל אבצוגעבען, אָך גבעע צו, דאָס דער גוט דער גייסט געגען דיא יודען דעזע העטצע דיא הערפּאָרגערפען, דיא יודענפיינדע זאָגען, דאָס דאָרט, וא דייטשע אונד יודען מאָנקורען, דיא יודען דיא אבערהאַנד ערהאַלטען אונד דען זיעגערגען, דאָס איזט מעהר אין דהם פּיר דיא יודען, דאָס זיא געשיידטער אונד פּלייסיגער זונד, נטכט אבער אייגע אָנקלאָגע; דאָס איזט נור אין לאָנד פּיר דיא יודען אונד אייגע שמאַרפּיר דיא דייטשען; דיא קאָנקורענצען מוס אייגע פּרייע זין אונד נטכט דורך געוואַלט, זאָנדערן דורך דערזעלבע אָרבייט אונד דורך פלייס אינגעאַנגען ווערדען; מיט דער קאָנקורענצ האָט דיא רעליגיאָן גאָר נטכט צו שאַפען!" —

נאָך האָבּרעכט הייעלט הערר טרעגער (פאָן דער פאָרטשרייטטס-פאַרטייא) אייגע רעדע: ער זאָגטע: „ווער האָט דענן דיא רעליגיאָן אין דען שטטטען דער טאָגעס-העטצע"ען הערגעבראַכט? קיין אנדערער אלס דער גייסטליכע אונד האָפּפערגער שטאַנדע, יאָ, דער גייר איזט עס. דער דייטשע הערפּאָרגערגעבראַכט האָט. דיא נטכט-דייטשע לייטע אונטער דען בריסטען וואָללען נטכט הילדען, דאָס איינגעלגע יודען מעהר בעזיטצען אלס זיא, דיא יודען האָבען זיך גאָר אבגעראַלל אינטעגרירט, דיא יודען האָבען אים קריעגע גענגען דען פינד מאָפּפער ערגעטפּפען; דיא יודען זונד וואָרטטעטע, גלייכען אין אירהרען גאָטט, האָבען קיינע פּיינדשאַפט קייט גענגען דיא בריסטליכע רעליגיאָן אונד זונד גע-האַזאַט שטאַאַטס-בייזע!"

אנגען: שאָן דיא אבשאַפאַמונג דער יודען דיא אייגע שלעכטע; דאָס אייגענטאָליש-יודישע בלוט, דאָס אין איהרען אדערן ראָללט, איזט אייגמאָל אינפערבעס-סערליך. נון אבער זעהע אָך דיעזע אינטער דען קאָנזעקוענצען דעפּרעסיוען, וועלכע צו גייסטליכען-פאַרטייא געהאָרען אונד יודענפיינדליך זונד, אָך געוויסטע יודען זיצען, פאָן דענען אייגענע זאָגאָר דיא אנפּהרער דער קאָנזערוואַטיוון זונד: מיינען דיא אלזאָ, מיינע הערען, דאָס דיא פאָאר טראַפּפען טיפּוואָסער דיא יודישע אבשאַפאַמונג אונד דאָס בלוט פערבעסערן קאָנען; דיא קאָנען אלזאָ דיא קאָנזערוואַטיוון דיא געוויסטען יודען צו איהרען פּיהרען וועהלען?"

ראָבּיי פּיר דער דעפּוטירטע האָבּרעכט, דער פּרייהער פּיאַנאָ-מיניסטער וואָר, דאָס וואָרט, ער זאָגטע: „אָך בערעיע וואָהל דיא מעיינונג נעגען דיא יודען; אבער וויר האַנדעלט עס זיך נטכט אים אייגע אַלגטיטע, זאָנדערן אום אייגע זאָצאָלע אונד זטטליכע פּראַגע, אבער דיא דער לאַנדטאָג נטכט אים שטאַנדע איזט, אין ערגרעלטגעם אירטהיל אבצוגעבען, אָך גבעע צו, דאָס דער גוט דער גייר געגען דיא יודען דעזע העטצע דיא הערפּאָרגערפען, דיא יודענפיינדע זאָגען, דאָס דאָרט, וא דייטשע אונד יודען מאָנקורען, דיא יודען דיא אבערהאַנד ערהאַלטען אונד דען זיעגערגען, דאָס איזט מעהר אין דהם פּיר דיא יודען, דאָס זיא געשיידטער אונד פּלייסיגער זונד, נטכט אבער אייגע אָנקלאָגע; דאָס איזט נור אין לאָנד פּיר דיא יודען אונד אייגע שמאַרפּיר דיא דייטשען; דיא קאָנקורענצען מוס אייגע פּרייע זין אונד נטכט דורך געוואַלט, זאָנדערן דורך דערזעלבע אָרבייט אונד דורך פלייס אינגעאַנגען ווערדען; מיט דער קאָנקורענצ האָט דיא רעליגיאָן גאָר נטכט צו שאַפען!" —

נאָך האָבּרעכט הייעלט הערר טרעגער (פאָן דער פאָרטשרייטטס-פאַרטייא) אייגע רעדע: ער זאָגטע: „ווער האָט דענן דיא רעליגיאָן אין דען שטטטען דער טאָגעס-העטצע"ען הערגעבראַכט? קיין אנדערער אלס דער גייסטליכע אונד האָפּפערגער שטאַנדע, יאָ, דער גייר איזט עס. דער דייטשע הערפּאָרגערגעבראַכט האָט. דיא נטכט-דייטשע לייטע אונטער דען בריסטען וואָללען נטכט הילדען, דאָס איינגעלגע יודען מעהר בעזיטצען אלס זיא, דיא יודען האָבען זיך גאָר אבגעראַלל אינטעגרירט, דיא יודען האָבען אים קריעגע גענגען דען פינד מאָפּפער ערגעטפּפען; דיא יודען זונד וואָרטטעטע, גלייכען אין אירהרען גאָטט, האָבען קיינע פּיינדשאַפט קייט גענגען דיא בריסטליכע רעליגיאָן אונד זונד גע-האַזאַט שטאַאַטס-בייזע!"

ענדליך ערהאָב זיך אייך דער קאַטהאָלישע גייסטליכע הערר הערדענבערט, אים עטוואָס פּיאַנאָטעס אין דייעזער יודענ-אנגעלעגענהייט צו שפּרעכען. ער זאָגטע: „מיינע הערען! הערר ווירכאָו האָלט דיא אנטוואָרט דער רעגיערונג פּיר צו קוהל. יענן קאַטהאָלקען, דיא ווי פאָן דער לוטהעראַנישען רעגיערונג אומגעבען פערפאָלגט ווערדען, איינע זאָלכע קאַטהאָלקען-פייינדליכע אנטוואָרט פאָן איהר ערהאָלטען העטטען, דא העטטען ווי זיא נטכט פיר צו קוהל, זאָנדערן פּיר צו וואָרם געהאָלטען. אָך זאָגע: קיינע יודענ-העטצע; אבער אייך קיינע קאַטהאָלקען-העטצע! ווי מיסען א ל ל ע מיטבירגער גלייכען אונד הערען. פאָר אללען דיא יודישען, וויל זיא אין דער מינאָרהייט זונד. אָך פערבעטע דיא שלעכטע בעהאַנדלונג דער יודען; אבער אָך ווערע עס אייך נטכט גערעגע. דאָס דיא יודישען צייטונגס-שרייבער גגען דיא קאַטהאָלישע גייסטליכקייט העטטען נאָך גענגע מיט זיך זעלבסט צו שאַפען אונד זאָללטען אונס כריסטען עס אבערלאַסען, אינזערע אנגעלעגענהייטען זעלבסט צו בעזאָרגען. אינזערסען וויל אָך הייעגען דיעזער פאָאר יודישען צייטונגס-שרייבער נטכט דיא גענאָממענע יודענפיינדליכע פּראָגאַנדאַ מאַכען! עס וואָר איממער אין אינזערבע גענאָממענע יודענשאַפט פּיר א י נ צ ע ל נ ע פאָן אייגען פּראָגאַנדאַ-שרייבער צו מאַכען! — אָלזאָ אין אייגע קאַטהאָלישע רעגיערונג נטכט נור גגען דיא יודען אונד קאַטהאָלקען, זאָנדערן אונד אָך אייגע לוטהעראַנישע יודען אונד קאַטהאָלקען, דיא יודען אונד קאַטהאָלקען אייגע רעליגיאָן אונד אייגע אייגען אינזערע אייגען אינזערע אייגען אינזער